

Mál nr. 357/2020**M og
V vegna ábyrgðartryggingar bifreiðarinnar A****Ágreiningur um skerðingu bótaréttar vegna líkamstjóns farþega í A.****Gögn.**

Málskot, dags. 20.10.2020, ásamt fylgiskjölum 1-6.

Bréf V, dags. 05.11.2020 ásamt fylgiskjölum 1-2.

Málsatvik.

Hinn 14. febrúar 2020 lenti M, þegar hún var farþegi í A, í umferðarslysi. X ók bifreiðinni og slysið atvikaðist með þeim hætti að X ók á húsvegg, en samkvæmt lögregluskýrslu um atvikið, dags. 19. febrúar 2020, var X undir áhrifum áfengis, fíkniefna og sljóvgandi lyfja við aksturinn. Fram kemur í gögnum málsins að í kjölfar atviksins hafi öndunarprófsmælir sýnt 1,0 prómill, en blóðsýni 1,10 til 1,43 prómill en auk þess hafi greinst kannabis og amfetamín í þvagsýni frá X. Þá má ráða af gögnum málsins að M hafi einnig verið undir áhrifum áfengis og fíkniefna, þó mælingar liggja ekki fyrir. M varð fyrir líkamstjóni í umræddum árekstri og hefur krafist bóta úr ábyrgðartryggingu A vegna þess. Með bréfi dags. 5. október 2020, féllst V á bótaskyldu sem slíka en að M þyrfti þó að bera 2/3 hluta tjóns síns sjálf þar sem hún hefði sýnt af sér stórfellt gáleysi er hún þáði far með ölvuðum öikumanni.

M fellir sig ekki við þá niðurstöðu og tekur í málskoti fram að hún hafi ekki áttað sig á því að ökumaður A væri undir áhrifum jafnvel þó þær hafi verið á sama stað fyrr um kvöldið. Hún hafi sjálf verið undir áhrifum sem mögulega hafi skert athyglisgáfu hennar hvað þetta varðar og hún því ekki áttað sig á ástandi X er hún tók sér far með A. Bótaréttur hennar verði því ekki skertur með þeim rökum. M geti ekki borið ábyrgð á gáleysi X og fyrst X taldi sig í ökuhæfu ástandi hafi M mátt treysta því mati. Til að skerða bótarétt M verði þá að sýna fram á að hún hafi sýnt af sér stórfellt gáleysi. Hafi M sýnt af sér gáleysi yfirleitt sé ljóst að það hafi ekki verið stórfellt. Það að sitja ölvuður sem farþegi í bifreið sé ekki ólöglegt athæfi og hafi M þvert á móti sýnt ábyrgð með því að fá far, fremur en að aka sjálf enda hafi hún ekki verið í ökuhæfu ástandi. M telur sig því eiga rétt á óskertum bótum en verði ekki fallist á það telur M að skerðingin eigi í öllu falli að vera minni en 2/3 hlutar.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að þegar lögregla hafi komið á vettvang hafi M neitað að hafa verið í bifreiðinni og jafnframt neitað því að þekkja aðra sem voru á vettvangi. Því hefði hún hvorki verið vitni né aðili að umferðarslysi. Síðar um nóttina hefði M viðurkennt að hafa verið með X á vínveitingastað fyrr um kvöldið og hafi hún svo tekið sér far með henni í A. Ljóst sé að orsakatengsl hafi verið milli ástands X og slyssins, og hafi M sannarlega haft vitneskju um ástand X er hún tók sér far með A. Hafi M því sýnt af sér stórfellt gáleysi og verði bætur til hennar því skertar um 2/3 hluta.

Álit.

Í lögregluskýrslu um atvikið kemur fram að áfengislykt hafi lagt frá vitum X og hún hafi borið þess greinileg merki að vera undir áhrifum, sjáöldur hennar hafi verið útþanin og hún mjög taugaóstyrk. Þá kom í ljós að auk þess að vera undir áhrifum áfengis hafi hún verið undir áhrifum fíkniefna. Var X því óheimilt að stjórna ökutæki umrætt sinn, skv. 2. mgr. 48. gr. um bann við því að stjórna ökutæki sé ökumaður þannig á sig kominn að hann sé ekki fær um að stjórna því örugglega, 1. mgr., sbr. 3. mgr., 49. gr. um bann við ölvunarakstri og 1. mgr., sbr. 2. mgr., 50. gr. umferðarlaga nr. 77/2019 um bann við að stjórna ökutæki undir áhrifum ávana- og fíkniefna og lyfja. Í lögregluskýrslu kemur fram að M og X hafi, samkvæmt framburði M sjálfrar, verið saman á vínveitingastað um kvöldið og verður að telja að M hafi ekki getað dulist í hvaða ástandi X var er hún tók sér far með henni, og styðja viðbrögð M á vettvangi í kjölfar atviksins jafnframt við þá niðurstöðu. Þrátt fyrir að dómgreind M hafi verið skert vegna áhrifa áfengis og fíkniefna dregur það ekki úr ábyrgð hennar á eigin gerðum. Með vísan til þess telst M hafa sýnt af sér stórfellt gáleysi með því að taka sér far með X í því ástandi sem hún var og þannig verið meðvöld að tjóni sínu. Þykir rétt að bætur til hennar skerðist um 2/3 hluta, sbr. 4. mgr. 4. gr. laga um ökutækjatrýggingar nr. 30/2019.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu A hjá V en skerða skal bætur til hennar um 2/3 hluta.

Reykjavík, 24. nóvember 2020.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.